

© MARCO MERTENS

Verwachtingen inzake dierenwelzijn evolueren

Vorige week werd de raad voor dierenwelzijn voor de komende ambtstermijn geïnstalleerd. Voorzitter Dirk Lips sprak half december over dierenwelzijn in de veehouderij op de studiedag voor vleesveehouders van het departement Landbouw en Visserij.

Patrick Dieleman

Na de Tweede Wereldoorlog stond vooral het produceren van veel en goedkoop voedsel voorop in het landbouwbeleid, dit om de voedselvoorziening te verzekeren. Die *licence to produce* is aan het vervallen, ondertussen doken andere maatschappelijke verwachtingen op – onder meer op het vlak van dierenwelzijn.

Gewijzigde mens-dierrelatie

“De mens-dierrelatie is nu anders dan dertig jaar geleden. Het aantal mensen met een nutsdierrelatie daalde sterk, ook al daalde het aantal nutsdieren niet en kregen we grotere tomen. Het aantal mensen met een gezelschaps- of hobbydierrelatie nam sterk toe.” Ondertussen evolueerde ook de ethiek

van de mens-dierrelatie. Het individu wordt steeds belangrijker in onze maatschappij en dat uit zich ook in de relatie die de mens ervaart met zijn gezelschaps- of hobbydier. Op de landbouwbedrijven zien we een ontwikkeling in de andere richting: de tomen worden groter. Daardoor is de landbouwer genoodzaakt om over te schakelen op koppelmanagement, het volgen van procedures en controle op het werken van systemen, eerder dan het individuele dier te managen. Ondertussen is ook de definitie van welzijn veranderd. Die verschuif van het vermijden van pijn en lijden naar het kunnen stellen van natuurlijk gedrag en

het kunnen ervaren van positieve dingen. Bovendien kennen we geen honger meer en iedereen in onze maatschappij kan vlot over hoogwaardig voedsel beschikken. Tussen 1950 en 1990 is 30% van het gezinsinkomen vrijgemaakt voor andere zaken dan voedsel. “Al die ontwikkelingen maken dat er steeds zwaarder wordt getild aan de gevolgen voor de dieren: instrumentalisatie: het gebrek aan respect voor wezens van een andere soort en te weinig kansen op het beleven van aangename ervaringen. We zullen moeten inzetten op het vervangen van de oude maatschappelijke licentie: ‘veilig en goedkoop hoogwaardig voedsel produceren’ door een nieuwe maatschappelijke licentie om dieren te mogen houden, door het accent te leggen op onder meer ‘dierwaardig’ leven en milieuvriendelijke productie.”

Gewijzigde verwachtingen

Het aantal mensen dat dagelijks bezig is met nutsdieren en weet hoe ze ermee om moeten gaan neemt af, ter-

© PATRICK DELEMAN

Dirk Lips kaartte aan dat de sector zelf zal moeten inzetten op onder meer ‘dierwaardig’ leven en milieuvriendelijke productie om in te spelen op de maatschappelijke verwachtingen.

wijl het grote publiek hier steeds verder vanaf staat en andere waarden in verband met dieren belangrijk vindt. Vervolgens zoomde Lips in op een lijst van dierenwelzijnsdossiers – zoals onder meer het onverdoofd of met pasta onthoornen van kalveren en castratie van biggen. “Transport komt steeds meer onder de aandacht. Men is gevoelig voor alles wat gebeurt op de laatste dag van het leven van een dier. Kunnen we voor bepaalde diersoorten werken met mobiele slachtplaatsen?” Ook de keizersnede bij dikbilrunderen is een aandachtspunt. Volgens Lips is dat geen probleem van welzijn – wat pijn en lijden betreft –, het is voornamelijk een probleem van waarden en normen, van instrumentalisering van dieren. “We hebben ze zodanig geselecteerd dat ze zich niet meer op een natuurlijke wijze kunnen voortplanten. En dat wil men niet. Volgens mij kan men de keizersnede zelf niet verbieden, maar wel het klimaat dat er rond hangt. In Nederland is men daar intensief mee bezig. Het is belangrijk dat de sector dit zelf aanpakt. Het is beter dat de anderen er zich niet mee moeien, ze kennen het toch niet.” In de vragenronde gaf Lips nog mee dat hij denkt dat er 15 tot 20 jaar nodig is om te komen tot een ras dat natuurlijk kan kalven, met behoud van conformatie. ■

i Scan je bedrijf via een app en ontdek hoe goed het scoort op dierenwelzijn.

De app is beschikbaar voor pluimvee, varkens, melkvee en vleesvee. Je kunt ze gratis downloaden op de App Store (Apple-toestellen) en via Google Play (Android). Meer info vind je op www.dierenwelzijnscaan.be.

Roel Vaes

Adviseur Rundvee Studiedienst
roel.vaes@boerenbond.be

Onderbouwde aanpak

Het is een feit dat er steeds meer maatschappelijke verwachtingen leven omtrent dierenwelzijn. Ook bij het uitvoeren van keizersneden bij Belgisch witblauw worden vragen gesteld. De leden van de sectorvkgroep Vleesvee zijn ervan overtuigd dat de keizersnede haar plaats heeft in een duurzame vleesproductie, zeker om het welzijn van kalf en koe te verbeteren. Bovendien is het bedrijfsmanagement van de veehouders net gefocust op hun dieren en hun welzijn. Maar in het kader van de ethische discussie zijn we bereid om samen met de fokkerij-organisaties en stamboeken, via bekkenmetingen, de nodige data en expertise te verzamelen als ondersteuning naar de toekomstige selectie. Het is evenwel niet realistisch om hier concrete doelstellingen of een timing voorop te stellen om te evolueren naar meer natuurlijke kalvingen. Selectie is een evolutief proces. Bovendien is het belangrijk dat de economische impact van een evolutie naar ruimere bekkens steeds meegenomen wordt in het debat. Een economisch leefbare vleesveehouderij is immers ook een belangrijk ethisch en duurzaamheidsaspect.

“Het bedrijfsmanagement van de veehouders is gefocust op hun dieren en hun welzijn.”